

Літопис подій

В ІНСТИТУТІ ЛІТЕРАТУРИ

15 квітня 2004 р. в Інституті літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України відбулося спільне засідання вченої ради Інституту та Відділення мови, літератури й мистецтвознавства НАНУ з нагоди 150-річчя з дня народження українського літературознавця, фольклориста й етнографа М.Ф. Сумцова (1954 – 1922). З вітальним словом до присутніх звернувся директор Інституту літератури акад. *М.Жулинський*, який наголосив на потребі перевидання наукової спадщини М.Сумцова (включаючи архівні матеріали, що зберігаються у Відділі рукописних фондів Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка, а також його листи до відомих письменників та вчених) у рамках програми соціально значущих видань. Із доповіддю “Микола Сумцов – дослідник давньої української літератури” виступив заступник директора Інституту літератури з наукових питань *М.Сулима*. Доповідач нагадав, що М.Сумцов одним із перших усвідомив необхідність монографічного дослідження давнього українського письменства, основи основ української літератури. В умовах царської Росії, попри заборони на українське слово, він не побоявся назвати українськими письменниками Іоанникія Галятовського, Інокентія Гізеля, Івана Вишенського, Лазаря Барановича, Станіслава Оріховського. Так, у праці про Іоанникія Галятовського він доводив, що “історія південнослов’янської науки і літератури другої половини XVII століття свідчить, що науковий прогрес не може розглядатися як найплідніший прояв розумової діяльності, якщо він не базується на національному ґрунті і не впливає із загального, суспільного й народного, прогресу національного”. М.Сумцов майже в кожній праці говорить про роль національної самосвідомості письменника, про необхідність україномовного перекладу Святого письма. Про життєвий і творчий шлях науковця розповіла науковий співробітник відділу етнології Інституту політичних та етнонаціональних досліджень НАНУ *О.Магдебуря*; вона наголосила чітку й послідовну громадянську позицію вченого, любов до всього українського – мови, культури, літератури, народу. Зав. відділом фольклористики Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнології ім. М.Т. Рильського *М.Дмитренко* оглянув фольклористичний доробок науковця, наголосивши на інтегративності методологічної позиції М. Сумцова. М.Сумцов підходив до аналізу явищ народної культури комплексно, намагався, йдучи від обряду як концентру, простежити синкретизм первісних мистецьких творів, їхню еволюцію в історії, побуті та моралі, а відтак відзначати й національне, властиве українцям. Завдяки різноманітним науковим підходам до вивчення міфології, обрядовості, фольклору, М.Сумцову вдалося українську багатовікову спадщину розглянути в широкому міжнародному контексті, виявити та прокоментувати традиційні явища національної культури як самобутні. Про актуальність наукової спадщини М.Сумцова говорили акад. *І.Дзюба* і чл.-кор. НАНУ *Г.Сивокінь*.

КНИГА І СВІТОВА ЦИВІЛІЗАЦІЯ

20–21 квітня ц.р. в Москві відбулася XI Міжнародна наукова конференція, що пройшла під девізом “Книга і світова цивілізація”. Організатори конференції – Комісія з історії книжкової культури і комплексного вивчення книги Наукової ради РАН “Історія світової культури”, Науковий центр досліджень історії книжкової культури при Академвидавцентрі